

Nr 283.

Av herr Hjalmarson m. fl., om rätt för i riksdagen representerade partier att erhålla ett exemplar av varje för allmänna val upprättad röstlängd fri från stämpel.

De politiska partierna i vårt land ha vid val såväl till riksdagens andra kammare som till kommunala representationer såsom ett av sina viktigaste hjälpmedel för valarbetets genomförande använt avskrifter av de av myndigheterna upprättade röstlängderna. Dyliga avskrifter äro i sedvanlig ordning belagda med stämpel. På grund av röstlängdernas betydande omfattning uppgå stämpelbeloppen till mycket stora belopp.

I ett demokratiskt samhälle, där utöandet av rösträtten är en av de viktigaste hörnstenarna, synes det vara en samhällets angelägenhet av första ordningen att underlätta partiernas genomförande av valarbetet. Den nu i vårt land rådande ordningen medför att partierna få utgifter på många 10 000-tals kronor för anskaffande av avskrifter av röstlängderna. De tekniska hjälpmedel, som nu finnas, medgiva att utskrift av vallängder kan ske till så relativt begränsade kostnader, att man i detta sammanhang torde kunna ha rätt bortse från dem.

Direkta jämförelser mellan förhållandena i vårt land och i andra länder kunna svårigen göras, då de tekniska förutsättningarna för valen äro olikartade. Här kan från förhållandena i våra grannländer anmärkas, att i Finland förekommer endast en valsedel. Denna valsedel tillhandahålles av statsmakterna utan kostnad för de politiska partierna eller väljarna. I Norge uppgöras röstlängderna kommunvis, och där ankommer det på de kommunala myndigheterna att besluta om tillhandahållande av avskrifter av desamma. Efter vad som upplyses ha de största kommunerna beslutat att av röstlängden, som där tryckes kostnadsfritt, ställa ett antal exemplar till de politiska partiernas förfogande. Inom vissa kommuner åter tillhandahållas avskrifter till mycket rimliga kostnader, varemot vissa smärre kommuner icke anse sig kunna göra avskrifter av röstlängderna, vilka emellanåt finnas endast i ett handskrivet exemplar. I dyliga fall ställas röstlängderna vanligen till förfogande för avskrivning. Den allmänna princip, som är gemensam för de här som exempel nämnda åtgärderna är sålunda, att det allmänna i en eller annan form bidrager till att förbilliga de politiska partiernas valarbete. Uppenbarligen sker detta under motivering att partiernas genomförande av allmänna val i ett demokratiskt samhälle är en det allmännas angelägenhet i sådan grad, att det allmänna i den mån som anses möjligt och lämpligt understödjer detta arbete.

Enligt vår mening böra sådana åtgärder vidtagas, att de politiska partier, som äro representerade i riksdagen, utan kostnad erhålla ett exemplar av varje i riket upprättad röstlängd för allmänt val. Detta synes enklast kunna ordnas så, att de politiska partiernas ledning på begäran erhålla en avskrift av upprättad röstlängd, vilken avskrift är fri från stämpel.

Med anledning av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära att sådana åtgärder vidtagas, att varje i riksdagen representerat parti erhåller ett exemplar av varje för allmänna val upprättad röstlängd, fri från stämpel.

Stockholm den 26 januari 1950.

Jarl Hjalmarson.

Erik Fast.

Gunnar Hedlund.

Bertil Ohlin.
